

ŚREDNIOWIECZNE METODY OCHRONY KSIĄŻEK ☺

Każdemu z nas z łatwością przychodzi oddanie na makulaturę gazet. A co robimy z przeczytanymi książkami? Starannie odkładamy na półkę. Szacunek do książek mamy wpisany więc w naszą kulturę i nic dziwnego, bo książka była chroniona od początku swojego istnienia i to wszelkimi metodami...

Klątwy w średniowieczu były jedną z najpotężniejszych broni w walce z niegodziwym postępowaniem. Dziś trudno sobie wyobrazić, że klątwą mógł zostać obłożony ten, kto zniszczył lub ukradł ...książkę!. Dlaczego zniszczenie książek uważane było za ciężkie przestępstwo? Otóż, w średniowieczu powstawanie jednego tomu mogło trwać nawet kilka lat. Skrybowie siedzieli pochyleni nad pulpitami i tylko w naturalnym świetle dnia ręcznie pisali litery. Książki były bogato zdobione, często oprawiane w kosztowne materiały, dlatego ceny ich były bardzo wysokie. W trosce o nie sięgano więc po każdą możliwą metodę ochrony . W tym również po klątwy.

Na początku bądź na końcu tomu skryba zapisywał przerażające słowa, które obiecywały każdemu złodziejowi straszliwy ból i cierpienie. Zdarzało się groźne ekskomunikę, ale bardziej popularne było życzenie śmierci najgorszego rodzaju. Kradnąc książkę, człowiek narażał się na takie niebezpieczeństwa jak: rozcięcie mieczem demona, utrata rąk, wydłubanie oczu czy spłonienie w ogniu piekielnych.

Oto przykład:

Jeśli ktoś przywłaszczy sobie tę księgę, niech śmierć go zabierze; niech zostanie usmażony na patelni; niech spadnie na niego choroba i gorączka; niech zostanie złamany kołem, następnie powieszony.

Niech temu, co ukradł albo pożyczył, a nie oddał, księga w rękach się w węża zamieni i niech go rozerwie. Niech ciałem jego zawładnie paraliż i niech wszystkie jego członki szczyzną. Niech pełza pogrążony w bólu i krzyczy na głos o miłosierdzie.

Poza tekstami klątw, które miały odstraszyć potencjalnych niszczycieli lub złodziei ksiąg, stosowano także „techniczne” zabezpieczenia.

W ich skład wchodziły:

- **Łańcuchy** –to najprostszy sposób zabezpieczenia się przed kradzieżą, ale też najbardziej skuteczny.
- **Kufry na księgi** – wielkie, masywne, pięknie zdobione kufry na księgi były narzędziem do przechowywania książek. Oczywiście dla pewności czasami manuskrypty również przykuwano łańcuchem do kufra.

Tak więc pamiętajcie, by zawsze zwracać właścicielowi książkę, którą pożyczyliście. ☺

Źródła:nieststystyczny.pl, lekturaobowiazkowa.pl,